

Vad betalar du för?

Det finns stora pengar att tjäna på att gå över till pellets i det elvärmda huset berättar vår expert Bengt Erik Löfgren på Äfab. Han förklarar också hur elpriset är uppbyggt och varför vi måste räkna med fortsatta höjda priser på el och fossilbränslen.

Elpriset består egentligen av tre delar: Först den konkurrensutsatta delen (själva el-energi) där kunden fritt kan välja leverantör. Därefter kostnaden för transport av el, nätkostnaden, sedan tillkommer energiskatt. Ovanpå detta finns sedan den 1 maj 2003 också en elcertifikatavgift på något öre. Och slutligen – som grädde på moset – lägger man 25 procent moms på hela summan.

Liten del av priset som kan påverkas

Det är alltså bara en mindre del av det totala elpriset som vi kan påverka genom att byta elleverantör.

Men som konsument har vi även en möjlighet att välja mellan ett låst eller ett rörligt elpris. Storleken på den rörliga avgiften följer vad din elleverantör betalar för elen (plus ett vinstpåslag).

El 1 krona per kWh

Som ett medelpris för en ordinär villakonsument i Mellansverige blir det totala elpriset strax under 1 kr/kWh (0,97 kr/kWh hösten 2005).

Ex. Elvärme: 20 000 kWh för värme och varmvatten kostar då 19 400 kr/år

Oljeeldning: 20 000 kWh = 2,5 m³ olja (80 % årsverkningsgrad) å 9 500 kr kostar 23 750 kr

Prischock på el

I Sverige använder vi cirka 15 000 kWh per invånare och år. Det ger oss en fjärdeplats i världen efter Norge, Kanada och Island. Vi använder till exempel dubbelt så mycket el per person som tyskarna gör. Av

landets totala användning av el går nästan hälften åt för att värma bostäder och lokaler till tjugo grader.

Elvärmen ställer till det

Den elintensiva industrin utgör egentligen inget problem. Det är den höga andelen elvärme som ställer till det. Anledningen är att behovet för värme är sex gånger större på vintern än på sommaren. Och på vintern faller nederbörden i fjällen i form av snö vilken inte blir tillgänglig för elproduktion förrän vårflo den kommer. Med undantag för det vatten som finns lagrat i våra regleringsmagasin. Det ger oss stora problem med elproduktionen under så kallade torrår då regleringsmagasinens kapacitet inte räcker till.

I princip har vi alltså den lägsta egna produktionen av billig el när vi som bäst behöver den. Det betyder att Sverige måste importera dyrare och smutsigare producerad el för att klara värmebehovet på vintern. Som exempel kan vi nämna att den 22 januari 2004 var det kallt i Sverige. Då importerade vi 83 118 MWh elenergi, vilket motsvarar produktionen av fem stycken kärnreaktorer av Barsebäcks storlek!

Urantillgångar är små

Det är naturligt att röster höjs för att vi skall bygga ut kärnkraften istället för att avveckla. Problemet är bara att även urantillgångarna är begränsade. Räknat på dagens uranpris kommer tillgångarna på bränsle i världen att räcka i ytterligare

10-15 år. Sen kommer även all kärnkraft på grund av stigande bränslepriser att obönhörligen också bli allt dyrare för varje år som går.

Tyska elpriser

Om vi försiktigt antar att vi i Sverige vintertid skulle få betala vad tyskarna betalar idag för sin el, så skulle uppvärmningskostnaden för en eluppvärmd villa en normalkall vinterdag öka med uppemot en 100-lapp per dag. Det blir en ökad boendekostnad med 6-700 kronor i veckan, eller ett par tusen i månaden! Vem har råd med det? Vem vill i framtiden köpa ett eluppvärmt hus?

Fler skattehöjningar

Regeringen har tillsammans med stödpartierna kommit överens om en så kallad grön skatteväxling på totalt 30 miljarder kronor fördelat över en 10-årsperiod. Ännu har vi bara skatteväxlat 4 av tio år så vi kan kallt räkna med att fler höjningar är att vänta under de närmaste åren.

Många fördomar

Det finns fördomar runt pelletskaminen. Vissa reagerar på att den behöver elström för att fungera, och att den därmed inte skulle vara till någon hjälp vid ett strömavbrott. Det gäller ju pelletskaminen likväl alla moderna värmekällor som behöver fläktar eller pumpar för att effektivt sprida värmen.

Som en glödlampa

En pelletskamin behöver dock sällan mer elenergi än en glödlampa för att klara såväl drift

som spridning av värme. Med en enkel omformare och ett bilbatteri kan man klara uppemot en veckas strömavbrott med en bra och säker komfort.

Design är en personlig smaksak

Andra tycker att kaminerna är fula. Det är väl en smaksak, med det finns ett 40-tal modeller att välja mellan. Från det mest ultramoderna till den traditionella järnkaminen. Nog finns det något alternativ som borde falla den mest kräsne köparen på läppen. Med en vattenmantlad pelletskamin kan man klara hela husets behov av både värme och varmvatten, och för den late finns det teknik som med jämna mellanrum gör ren förbränningskoppen och automatiskt fyller på kaminen med pellets. Nästan lika bekvämt som elvärmens fast mycket mysigare.

Halva priset 50 öre per kilowattimme

Som ett medelpris för en ordinär villakonsument i Mellansverige blir pelletspriset (vid 2 000 kr per ton) ungefär 0,42 kr/kWh (hösten 2005). Med 80 procent verkningsgrad kostar färdig värme 0,525 kr/kWh

Till exempel 20 000 kWh för värme och varmvatten kostar då 10 500 kr.

Förtjänst 9-13 000 kr per år

Med andra ord: - En ren förtjänst på 8 900 kr/år jämfört med fortsatt elvärme (trygghet och mysfaktor får man på köpet) och hela 13 250 kr/år jämfört med fortsatt oljeeldning...

Bengt Erik Löfgren